

Památky děkují. Podpořte restaurování starého hřbitova nebo záchranu zámku

01. 07. 2024 13:34

Památky děkují je součástí soutěže o cenu Patrimonium pro futuro, kterou každoročně vyhlašuje Národní památkový ústav. Lidé mají možnost hlasovat online na stránkách této instituce do 30. září. Z nominovaných projektů si mohou vybrat ten, který je jim nejvíce blízký či zaujal. Projekt s největším počtem hlasů obdrží cenu veřejnosti.

V letošním roce jsou za Liberecký kraj nominovány dvě památky: restaurování starého hřbitova v Kamenickém Šenově a záchrana zámku Vartenberk ve Stráži pod Ralskem.

„Obnovu obou památek Liberecký kraj dlouhodobě podporuje. V obou případech při obnovách sehrává zásadní roli iniciativa a nasazení místních. Už to samo znamená pro kteroukoliv z nich vítězství,“ říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Hřbitov se nachází v areálu kostela Narození sv. Jana Křtitele v Kamenickém Šenově. Restaurování náhrobků začalo etapách již od roku 2007. Jednotlivé náhrobky se před zahájením restaurování nacházely ve velmi špatném, někdy přímo havarijním stavu a byly zachráněny před zkázou.

Restaurování předcházely archivní průzkum, průzkum historické fotodokumentace a vlastní restaurátorský průzkum jednotlivých náhrobků. Díky tomu, že se do dnešní doby zachovala bohatá historická fotodokumentace starého šenovského hřbitova, je možné doplnit i mnohé chybějící prvky, ať již kovové, nebo třeba porcelánové. A tím získávají jednotlivé náhrobky zpět podobu, již měly v době svého vzniku.

O areál starého hřbitova se stará občanský spolek SONOW, který každý rok připravuje podklady pro dílčí etapu restaurování.

Druhou památkou je zámek Vartenberk ve Stráži pod Ralskem. Jeho areál se nacházel kvůli

dlouhodobé degradaci a požáru na konci osmdesátých let 20. století v havarijním stavu. Byl kompletně bez střech, měl propadlé stropní konstrukce, budovy vykazovaly statické poruchy. Město Stráž pod Ralskem každoročně investuje prostředky do obnovy stavby. Cílem je záchrana rozsáhlého areálu a jeho nové multifunkční využití.

Pro dokumentaci a projektování byly zásadně využívány výsledky detailní fotogrammetrie. Komplettní obnova krovů a střech proběhla v letech 2004–2008. Následovalo statické zajištění jednotlivých křídel a přístupového mostu a v letech 2017–2021 komplettní obnova venkovních průčelí. V roce 2023 došlo k obnově první části interiéru – přízemí v severozápadním křídle. Akce bude v roce 2024 symbolicky završena zpřístupněním této části veřejnosti.

Úspěšná záchrana zámku Vartenberk umožní do budoucna v dalších etapách nové využití této kulturní památky s mimořádným potenciálem obohacení severních Čech o další veřejnosti přístupné šlechtické sídlo a nové zázemí pro kulturní aktivity města a okolního regionu.

Cena Patrimonium pro futuro, vyhlašovaná Národním památkovým ústavem, který je příspěvkovou organizací ministerstva kultury, se zaměřuje na ocenění úspěšných a pozitivních projektů v oblasti památkové péče, které byly dokončeny v předchozím roce.

Pro každý kraj mohou odborníci z Národního památkového ústavu, kteří zodpovídají za památkovou péči v daných regionech, nominovat zástupce do soutěže v různých základních kategoriích. Ty zahrnují obnovu památky, restaurování, památkovou konverzi, objev nebo nález roku, prezentaci a popularizaci, záchranu památky a příkladnou správu a prezentaci památkových objektů.